

Allmänna avtalsbestämmelser

Innehållsförteckning

1. Vem försäkringen gäller för
2. När försäkringen gäller
 - 2.1 Försäkringstiden
 - 2.2 Förnyelse av försäkringsavtalet
3. Uppsägning eller ändring av försäkringsavtalet under försäkringstiden
 - 3.1 Försäkringstagarens rätt till uppsägning
 - 3.2 Försäkringsgivarens rätt till uppsägning
 - 3.2.1 Dröjsmål med premiebetalning
 - 3.2.2 Åsidosättande av förpliktelser och ändrade förhållanden
 - 3.3 Ändring av försäkringsvillkoren
 - 3.4 Borgenär med förmånsrätt
4. Premiebetalning och ansvar
 - 4.1 Första premie
 - 4.2 Förnyelsepremie
 - 4.3 Tilläggspremie under försäkringstiden
 - 4.4 Uppdelad premieperiod
 - 4.5 Autogiro
 - 4.6 Efterkrav
 - 4.7 Återbetalning av premie
 - 4.8 Premieskatt, premieavgift och andra liknande kostnader
 - 4.9 Påminnelseavgift
5. Upplyningsplikt och riskökning
 - 5.1 Försäkringstagarens upplysningsplikt
 - 5.1.1 Påföljd vid åsidosättande av upplysningsplikten
 - 5.2 Riskökning
 - 5.2.1 Riskökning som den försäkrade vidtagit eller samtyckt till
 - 5.2.2 Annan riskökning
 - 5.2.3 Påföljd vid riskökning
 - 5.3 Försäkringsförmedlare
 - 5.4 Försäkringsgivarens underrättelseskyldighet vid ansvarsbegränsning
6. Vad försäkringen inte gäller för
 - 6.1 Atomkärnprocess, strålningsskada och elektromagnetiska fält
 - 6.2 Krig, upplöpp och terrorism
 - 6.3 Asbest, PCB, formaldehyd och PFAS
 - 6.4 Dammgenombrott
 - 6.5 Force majeure
 - 6.6 Leverantörsåtagande
 - 6.7 Framkallande av försäkringsfall och förutsebar skada
7. Säkerhetsföreskrifter och påföljder vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift
8. Åtgärder vid skada
 - 8.1 Räddningsplikt
 - 8.1.1 Påföljd vid åsidosättande av räddningsplikt

8.1.2 Räddningskostnad
8.2 Skadeanmälan och preklusion
8.3 Preskription
8.4 Regressrätt
8.5 Återkrav
8.6 Kvittningsförbehåll
8.7 Dubbelförsäkring
8.8 Oriktiga uppgifter i samband med skada
9. Sanktionsbegränsning
10. Allmän information
10.1 Personuppgifter
10.2 Skaderegistrering
10.3 Tvist
10.4 Lagstiftning
11. Definitioner

Allmänna avtalsbestämmelser

Dessa allmänna avtalsbestämmelser utgör tillsammans med försäkringsbrevet och de särskilda villkoren samt eventuella tillägg det försäkringsavtal som ingåtts mellan Ålands Försäkringar Ab och försäkringstagaren.

För försäkringsavtalet gäller svensk lagstiftning, framför allt Försäkringsavtalslagen (2005:104). Försäkringsbrevet och försäkringsvillkoren gäller dock före dispositiva lagregler.

Ord och uttryck i *kursiv stil* förklaras i 11 (Definitioner).

1. Vem försäkringen gäller för

Avtalsparter i detta försäkringsavtal är Ålands Försäkringar Ab och den försäkringstagare som anges i försäkringsbrevet. Vilka övriga som är försäkrade framgår av försäkringsvillkoren (allmänna och särskilda) eller av försäkringsbrevet.

2. När försäkringen gäller

2.1 Försäkringstiden

Försäkringstiden räknas från kl. 00.00 begynnelsedagen och är ett år om inte annat anges i försäkringsbrevet.

Tecknas försäkringen på begynnelsedagen räknas försäkringstiden från den tidpunkt på dagen då försäkringsavtalet ingås.

2.2 Förnyelse av försäkringsavtalet

Försäkringsavtalet förnyas automatiskt för ytterligare ett år, om försäkringstagaren inte är försenad med premiebetalningarna för föregående försäkringstid.

Om någon av parterna inte vill förnya försäkringsavtalet ska motparten meddelas detta senast 30 dagar före försäkringstidens slut.

Om högre premier eller ändrade villkor ska gälla för den nya försäkringen måste försäkringsgivaren meddela detta senast då premiefakturan sänds ut.

Försäkringstagaren har rätt att senast 14 dagar efter att meddelandet avsänts säga upp försäkringsavtalet. Försäkringsavtalet upphör då att gälla vid försäkringstidens utgång eller, om försäkringsavtalet förnyats, med omedelbar verkan.

3. Uppsägning eller ändring av försäkringsavtalet under försäkringstiden

3.1 Försäkringstagarens rätt till uppsägning

Försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringsavtalet under försäkringstiden om försäkringsbehovet helt eller till väsentlig del faller bort, t.ex. genom att egendom avyttras, eller om det inträffar någon annan liknande omständighet av väsentlig betydelse för försäkringsförhållandet. Detta innebär dock inte att försäkringstagaren får säga upp försäkringsavtalet för att denne tecknat eller avser teckna försäkring i ett annat försäkringsbolag, eller p.g.a. inträffat försäkringsfall.

Försäkringstagaren har också rätt att säga upp försäkringsavtalet under försäkringstiden om försäkringsgivaren väsentligt åsidosätter sina skyldigheter enligt försäkringsavtalslagen (2005:104) eller enligt försäkringsavtalet.

3.2 Försäkringsgivarens rätt till uppsägning

Försäkringsgivaren har rätt att säga upp försäkringsavtalet under försäkringstiden enligt nedan.

3.2.1 Dröjsmål med premiebetalning

Vid dröjsmål med premiebetalning som inte är av ringa betydelse har försäkringsgivaren rätt att säga upp försäkringsavtalet. Uppsägningen ska sändas till försäkringstagaren och får verkan:

- 3 dagar efter den dag uppsägningen avsändes vid första premie/nyteckning
- 7 dagar efter den dag uppsägningen avsändes vid senare premieperiod än den första.

3.2.2 Åsidosättande av förpliktelser och ändrade förhållanden

Försäkringsgivaren har rätt att säga upp försäkringsavtalet att upphöra 14 dagar efter den dag uppsägningen avsändes:

- om den försäkrade väsentligt har åsidosatt sina förpliktelser mot försäkringsgivaren
- om ett i villkoren angivet förhållande av väsentlig betydelse för risken har ändrats på ett sätt som försäkringsgivaren inte kan antas ha tagit i beräkning
- om försäkrad inte tillåter att bolaget besiktigar försäkrad egendom.

3.3 Ändring av försäkringsvillkoren

Försäkringsgivaren har rätt att ändra försäkringsvillkoren med verkan 14 dagar efter den dag då meddelandet om ändringen avsändes om:

- den försäkrade har väsentligt åsidosatt sina förpliktelser mot försäkringsgivaren
- ett i villkoren angivet förhållande av väsentlig betydelse för risken har ändrats på ett sätt som försäkringsgivaren inte kan antas ha tagit i beräkning.

3.4 Borgenär med förmånsrätt

Enligt 9 kap. 4 § försäkringsavtalslagen kan en ändring eller uppsägning av försäkringen få verkan mot sådan borgenär med förmånsrätt i fast egendom eller tomträtt först en månad efter det att försäkringsgivaren har avsänt meddelande till borgenär som på förhand har anmält namn och adress till försäkringsgivaren.

4. Premiebetalning och ansvar

4.1 Första premie

Premien ska betalas inom 14 dagar efter det att försäkringsgivaren avsänt premiefakturan om inte en annan betalningsfrist anges på premiefakturan. Försäkringsgivarens ansvar inträder då vid försäkringstidens början.

Detta gäller dock inte om försäkringen ska tecknas genom att försäkringstagaren betalar premien eller om försäkringen annars är giltig bara under förutsättning att premien betalas innan försäkringstidens början. Denna förutsättning framgår, i förekommande fall, av försäkringsbrevet eller premiefakturan.

Betalas premien inte inom föreskriven tid föreligger dröjsmål med premiebetalningen och försäkringsgivaren har rätt att säga upp försäkringen enligt 3.2.1.

Betalas premien senare men innan försäkringen sagts upp, inträder försäkringsgivarens ansvar först dagen efter betalningen.

4.2 Förnyelsepremie

Premien för förnyad försäkring ska betalas senast på den förfallodag som anges på premiefakturan.

Betalas premien inte inom föreskriven tid föreligger dröjsmål med premiebetalningen och försäkringsgivaren har rätt att säga upp försäkringen enligt 3.2.1.

Betalas premien senare men innan försäkringen sagts upp, inträder försäkringsgivarens ansvar först dagen efter betalningen.

4.3 Tilläggspremie under försäkringstiden

Om tilläggspremie ska betalas under försäkringstiden gäller för tilläggspremien vad som sagts om första premien i 4.1.

4.4 Uppdelad premieperiod

Vid överenskommelse om att premie ska delas upp på fler premieperioder under försäkringstiden såsom kvartals- eller halvårsbetalning, ska premien för varje period efter den första betalas senast på den förfallodag som anges på premiefakturan. Den första premiebetalningen vid nyteckning ska betalas enligt 4.1.

Betalas premien inte inom föreskriven tid föreligger dröjsmål med premiebetalningen och försäkringsgivaren har rätt att säga upp försäkringen enligt 3.2.1.

Betalas premien senare men innan försäkringen sagts upp, inträder försäkringsgivarens ansvar först dagen efter betalningen.

Vid uppdelad premieperiod uttas en avgift.

4.5 Autogiro

Vid avtal om premiebetalning med autogiro gäller utöver bestämmelser i 4.1 till och med 4.3 även nedan angivna bestämmelser.

Sker betalning med autogiro gäller att förfallet belopp ska finnas disponibelt på angivet konto senast kl. 00.01 på förfallodagen.

Finns inte premiebeloppet disponibelt på angivet konto på förfallodagen föreligger dröjsmål med premiebetalningen och försäkringsgivaren har rätt att säga upp försäkringen enligt 3.2.1. Betalas premien senare men innan försäkringen sagts upp, inträder försäkringsgivarens ansvar först dagen efter betalningen.

Vid betalning med autogiro uttas en avgift.

4.6 Efterkrav

Om försäkringsavtalet upphör på grund av obetald premie har försäkringsgivaren rätt till premie för tiden fram till upphörandedagen. Premien beräknas då enligt de regler som skulle ha gällt om försäkringen från början hade bestämts att gälla för den kortare tiden.

4.7 Återbetalning av premie

Om försäkringsavtalet upphör att gälla innan försäkringstiden löpt ut betalar försäkringsgivaren tillbaka överskjutande premie. Försäkringsgivaren har rätt att för försäkringstiden fram till dess att försäkringsavtalet upphört erhålla den premie som skulle ha varit tillämplig om försäkringen från början hade bestämts att gälla för den kortare tiden. Belopp lägre än 200 SEK återbetalas inte.

Har försäkringsfall inträffat anses premie för ett belopp motsvarande skadeersättningen vara förbrukad.

Om försäkringsavtalet är ogiltigt till följd av att försäkringstagaren vid fullgörande av sin upplysningsplikt förfarit svikligt eller i strid mot tro och heder är inbetald premie förbrukad.

4.8 Premieskatt, premieavgift och andra liknande kostnader

Avtalad premie innefattar inte skatter, avgifter och liknande kostnader som den försäkrade enligt lag är skyldig att betala med anledning av detta försäkringsavtal.

4.9 Påminnelseavgift

Vid betalningspåminnelse uttas en påminnelseavgift.

5. Upplysningsplikt och riskökning

5.1 Försäkringstagarens upplysningsplikt

Premie och försäkringsvillkor grundar sig på de uppgifter som lämnades då försäkringen tecknades eller förnyades.

Den som vill teckna en företagsförsäkring är skyldig att på försäkringsbolagets begäran lämna upplysningar som kan ha betydelse för frågan om försäkringen ska meddelas. Detsamma gäller om försäkringstagaren begär att få försäkringen utvidgad eller förnyad. Försäkringstagaren ska ge riktiga och fullständiga svar på försäkringsgivarens frågor. Även utan förfrågan från försäkringsgivaren är försäkringstagaren skyldig att självmant lämna uppgift om sådana förhållanden som är av uppenbar betydelse för riskbedömningen.

Under försäkringstiden ska försäkringstagaren på begäran ge försäkringsgivaren upplysningar om förhållanden som avses i andra stycket.

Om försäkringstagaren inser att försäkringsgivaren tidigare fått felaktiga eller ofullständiga uppgifter om förhållanden av uppenbar betydelse för riskbedömningen är försäkringstagaren skyldig att utan oskäligt dröjsmål rätta uppgifterna.

5.1.1 Påföljd vid åsidosättande av upplysningsplikten

Om försäkringstagaren vid fullgörande av sin upplysningsplikt har förfarit svikligt eller i strid med tro och heder är försäkringsavtalet ogiltigt enligt vad som sägs i avtalslagen (1915:218), och försäkringstagaren är fri från ansvar för försäkringsfall som inträffar därefter.

Om försäkringstagaren på annat sätt uppsåtligt eller av oaktsamhet har eftersatt sin upplysningsplikt enligt 5.1, och vi inte skulle ha meddelat försäkring om upplysningsplikten hade fullgjorts, är försäkringsgivaren fri från ansvar för inträffade försäkringsfall.

Om försäkringsgivaren skulle ha meddelat försäkring mot högre premie eller i övrigt på andra villkor, är försäkringsgivarens ansvar begränsat till vad som svarar mot betald premie och de villkor som egentligen skulle ha gällt.

Har försäkringsgivaren inte tecknat återförsäkring som annars skulle ha tecknats ska ansvaret anpassas efter detta.

Ansvarsbegränsningen gäller även i förhållande till annan försäkrad än den som eftersatt sin upplysningsplikt. Detta gäller inte borgenärer med förmånsrätt i fast egendom eller tomträtt.

Försäkringsgivarens ansvar påverkas dock inte om försäkringsgivaren, när upplysningsplikten eftersattes, insåg eller borde ha insett att lämnande av uppgifter var oriktiga eller ofullständiga. Detsamma gäller om de oriktiga eller ofullständiga uppgifterna saknade eller senare har upphört att ha betydelse för avtalets innehåll.

5.2 Riskökning

5.2.1 Riskökning som den försäkrade vidtagit eller samtyckt till

Har risken för försäkringsfall, eller ökade kostnader med anledning av försäkringsfallet, ökat genom ändring av ett sådant förhållande som:

- anges i försäkringsavtalet, eller
- försäkringstagaren uppgett i samband med avtalsslutet

och har försäkringstagaren eller den försäkrade vidtagit eller samtyckt till den åtgärd som medfört riskökningen är försäkringsgivaren helt eller delvis fri från ansvar enligt 5.2.3 nedan.

5.2.2 Annan riskökning

Har risken för försäkringsfall, eller ökade kostnader med anledning av försäkringsfallet, ökat genom ändring av ett sådant förhållande som:

- anges i försäkringsavtalet, eller
- försäkringstagaren uppgett i samband med avtalsslutet

och är ändringen annan än sådan som den försäkrade vidtagit eller samtyckt till är försäkringstagaren skyldig att anmäla detta till försäkringsgivaren. Om försäkringstagaren försummar att anmäla en sådan riskökning är försäkringsgivaren helt eller delvis fri från ansvar enligt 5.2.3 nedan.

5.2.3 Påföljd vid riskökning

Om försäkringsgivaren kan visa att försäkringsgivaren inte skulle ha meddelat försäkring om riskökningen varit känd är försäkringsgivaren fri från ansvar.

Kan försäkringsgivaren visa att försäkring skulle ha meddelats mot högre premier eller i övrigt på andra villkor än de som avtalats, är försäkringsgivarens ansvar begränsat till vad som svarar mot betald premie eller de villkor som egentligen skulle ha gällt. Har försäkringsgivaren inte tecknat återförsäkring som annars skulle ha tecknats ska ansvaret anpassas efter detta.

Försäkringsgivarens ansvar påverkas dock inte om försäkringsgivaren insåg eller borde ha insett att risken ökats. Detsamma gäller om riskökningen saknar betydelse för avtalets innehåll.

Ansvarsbegränsningen gäller även i förhållande till annan försäkrad än den som försummat att anmäla riskökningen. Detta gäller inte borgenärer med förmånsrätt i fast egendom eller tomträtt.

5.3 Försäkringsförmedlare

Försäkring tecknad genom försäkringsförmedlares medverkan kräver fullmakt. Återkallas fullmakten helt eller delvis ska försäkringstagaren omgående meddela försäkringsgivaren detta.

Försäkringsförmedlaren har samma upplysningsplikt som försäkringstagaren om förhållanden som ligger till grund för försäkringen och försäkringsgivarens ansvar begränsas som om uppgifterna har lämnats från försäkringstagaren.

Försäkringsförmedlaren övertar försäkringsgivarens informationsplikt gentemot försäkringstagaren i och med att försäkringsförmedlaren mottagit information från försäkringsgivaren.

Uppgifter och upplysningar lämnade av försäkringsförmedlaren till försäkringsgivaren anses lämnade av försäkringstagaren. Uppgifter och upplysningar lämnade av försäkringsgivaren till försäkringsförmedlaren anses lämnade till försäkringstagaren.

5.4 Försäkringsgivarens underrättelseskyldighet vid ansvarsbegränsning

Om försäkringsgivaren får kännedom om ett förhållande som vid försäkringsfall kan leda till ansvarsbegränsning i fråga om:

- upplysningsplikt och riskökning
- skyldighet att inte framkalla försäkringsfall

- iakttagande av säkerhetsföreskrifter

ska försäkringsgivaren snarast, om försäkringsgivaren avser att göra ansvarsbegränsningen gällande, skriftligen underrätta den försäkrade om förhållandet.

6. Vad försäkringen inte gäller för

6.1 Atomkärnprocess, strålningsskada och elektromagnetiska fält

Ersättning betalas inte för skada, vars uppkomst eller omfattning har samband med atomkärnprocess eller strålning från produkter innehållande radioaktivt material. Ersättning betalas inte heller för skada, vars uppkomst eller omfattning har samband med joniserande strålning eller elektromagnetiska fält.

6.2 Krig, upplopp och terrorism

Ersättning betalas inte för skada, vars uppkomst eller omfattning direkt eller indirekt orsakats av eller står i samband med krig, krigsliknande händelse, inbördeskrig, revolution, uppror, upplopp, *terrorism*, sabotage eller åtgärd av makthavare som obehörigen tagit makten.

6.3 Asbest, PCB, formaldehyd och PFAS

Ersättning betalas inte för skada som orsakas av asbest, PCB (polyklorerade bifenyler), formaldehyd eller PFAS (per- och polyfluorerade alkylsubstanser).

6.4 Dammgenombrott

Ersättning betalas inte för skada eller skadestånd till följd av genombrott av kraftverksdamm eller regleringsdamm för elkraftproduktion.

6.5 Force majeure

Försäkringsgivaren är inte ansvarig för förlust som kan uppstå om skadeutredning, utbetalning av ersättning eller återställande av skadad egendom fördröjs på grund av:

- krig, krigsliknande händelse, inbördeskrig, revolution, uppror, upplopp eller *terrorism*
- arbetsmarknadskonflikt
- konfiskation eller nationalisering
- rekvisition, destruktion av eller skada på egendom genom order från regering eller myndighet.

Förbehållet ifråga om arbetsmarknadskonflikt gäller även om försäkringsgivaren vidtagit eller är föremål för konfliktåtgärder.

6.6 Leverantörsåtagande

Är leverantör, entreprenör eller annan enligt åtagande i avtal skyldig att ersätta skada på försäkrad egendom betalar försäkringsgivaren inte kostnaden härför. Undantaget tillämpas inte om en leverantör, entreprenör eller annan inte kan fullgöra sin skyldighet och den försäkrade kan styrka detta.

Är den försäkrade tillverkare eller försäljare av den försäkrade egendomen, lämnas inte ersättning för skada på denna, om skadan skulle ha omfattats av för branschen gängse garanti vid försäljningen eller leverans.

6.7 Framkallande av försäkringsfall och förutsebar skada

Försäkringen gäller inte om den försäkrade har framkallat ett försäkringsfall uppsåtligt eller genom grov vårdslöshet. Detsamma gäller om den försäkrade annars måste antas ha handlat eller underlåtit att handla i vetskap om att detta innebar en betydande risk för att skadan skulle inträffa.

Har den försäkrade förvärrat följderna av en skada på sätt som sägs i föregående stycke är försäkringsgivaren fri från ansvar mot den försäkrade i den utsträckning förhållandet har påverkat skadan.

Ersättningsbegränsningen gäller även i förhållande till annan försäkrad än den som framkallat försäkringsfallet.

Försäkringen gäller dock om den försäkrade kan visa att varken företagsledningen eller arbetsledningen haft vetskap om eller borde ha haft vetskap om skaderisken.

Med den försäkrade likställs den försäkrades anställda inom företaget eller på platsen.

7. Säkerhetsföreskrifter och påföljder vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift

Med säkerhetsföreskrift avses en föreskrift om vissa bestämda handlingssätt eller anordningar som är avsedda att förebygga eller begränsa skada eller om vissa bestämda kvalifikationer hos den försäkrade eller dennes anställda eller andra medhjälpare.

Den försäkrade svarar gentemot försäkringsgivaren för att de föreskrifter som:

- anges i lagar, förordningar eller myndigheters föreskrifter som meddelas i syfte att förhindra eller begränsa skada
- meddelas av tillverkare, leverantör av tjänst eller vara, besiktningsman eller motsvarande
- anges i försäkringsbrevet och dessa allmänna villkor eller andra särskilda villkor

följs av:

- den försäkrades företagsledning
- övriga anställda hos den försäkrade
- entreprenörer och andra uppdragstagare som anlitas av den försäkrade
- annan som har att tillse att föreskriften följs.

Om säkerhetsföreskrift inte följts görs ett avdrag från den sammanlagda ersättning som annars hade betalats. Vid allvarlig försummelse kan ersättningen helt utebli.

Avdraget kan minskas eller helt tas bort om det kan antas att skadan skulle ha inträffat även om föreskriften hade följts, om den som har tillsyn över att föreskriften följts inte kan lastas för att den åsidosatts eller om särskilda skäl finns med hänsyn till försummelsens art eller omständigheterna i övrigt.

Närmare bestämmelser om påföljder vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift finns (i förekommande fall) i de särskilda villkoren.

8. Åtgärder vid skada

8.1 Räddningsplikt

Den försäkrade ska efter förmåga:

- avvärja skada som kan befaras vara omedelbart förestående
- begränsa skada som redan inträffat
- snarast möjligt omhänderta och skydda skadad och oskadad egendom
- utan uppskov vidta lämpliga åtgärder, även av provisorisk art, för att återuppta eller upprätthålla driften av den försäkrade verksamheten
- bereda sådana arbetstagare, som genom skadan blivit sysslolösa, annan produktiv sysselsättning än de ordinära arbetsuppgifterna
- vidta åtgärder för att hindra eller begränsa verkningarna av en händelse som kan medföra skadeståndsskyldighet
- bevara den rätt försäkringsgivaren kan ha mot den som är ersättningsskyldig med anledning av skadan, exempelvis genom att reklamera och framställa skadeståndskrav inom avtalade eller lagstadgade tidsfrister gentemot en avtalspart eller en förmodad skadevällare.

8.1.1 Påföljd vid åsidosättande av räddningsplikt

Om den försäkrade uppsåtligen åsidosatt sin räddningsplikt enligt 8.1 och det kan antas ha varit till men för försäkringsgivaren, är försäkringsgivaren berättigad till ett skäligt avdrag på den ersättning som annars skulle ha betalats, eller till fullständig befrielse från ersättningsskyldighet. Detsamma gäller om den försäkrade åsidosatt sin räddningsplikt med vetskap om att det innebar en betydande risk för att skada skulle inträffa eller om räddningsplikten annars åsidosatts genom grov vårdslöshet.

Om den försäkrade efter det att skada inträffat avstått från sin rätt till ersättning från den som är ersättningsskyldig med anledning av skadan, begränsas försäkringsgivarens ersättningsskyldighet i motsvarande mån och redan utgiven ersättning ska återbetalas till försäkringsgivaren.

Den försäkrade svarar gentemot försäkringsgivaren för att räddningsplikten iakttas av:

- den försäkrades företagsledning
- övriga *anställda* hos den försäkrade
- entreprenörer och andra uppdragstagare som anlitas av den försäkrade.

8.1.2 Räddningskostnad

Försäkringsgivaren ersätter den försäkrades kostnader för räddningsåtgärder enligt 8.1, om skadan omfattas eller skulle ha omfattats av försäkringen och kostnaderna med hänsyn till omständigheterna är skäliga.

Närmare bestämmelser om räddningskostnader, såsom eventuella undantag eller ersättningsbegränsningar, finns (i förekommande fall) i de särskilda villkoren.

8.2 Skadeanmälan och preklusion

Den försäkrade är skyldig att till försäkringsgivaren anmäla försäkringsfall som kan medföra förlust, kostnad eller skadeståndskrav så snart som möjligt efter inträffat försäkringsfall.

Om den försäkrade åsidosätter skyldigheten att anmäla försäkringsfall och om försummelsen medför skada för försäkringsgivaren, kan den ersättning som annars skulle ha betalats helt utebli eller sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

Den som vill göra anspråk på försäkring ersättning eller annat försäkringsskydd måste framställa anspråk om detta till försäkringsgivaren inom ett år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsskydd inträdde.

Med det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsskydd avses, om inte annat anges i nästa stycke eller särskilt villkor, tidpunkten när skada inträffat.

Med det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsskydd avses, vad gäller:

- egendomsförsäkring, tidpunkten när skada upptäckts,
- avbrotts- och hyresförlustförsäkring, utgången av ansvarstiden,
- ansvarsförsäkring, tidpunkten när skadeståndskrav framställdes mot den försäkrade
- rättsskyddsförsäkring, tidpunkten när ombud anlitas efter att *tvist* uppkommit, *skattemål* anhängiggjorts eller åtal väckts mot den försäkrade i *brottmål*,
- förmögenhetsbrottsförsäkring, tidpunkten när brottet upptäckts.

Om anspråk inte framställs enligt denna bestämmelse, går rätten till försäkringsskydd förlorad.

8.3 Preskription

Den som vill göra anspråk på försäkring ersättning eller annat försäkringsskydd måste väcka talan mot försäkringsgivaren inom tio år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till sådant försäkringsskydd inträdde.

Med det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsskydd avses, om inte annat anges i nästa stycke eller i särskilt villkor, tidpunkten när skada inträffat.

Med det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsskydd avses, vad gäller:

- avbrotts-, hyresförlust- och extrakostnadsförsäkring, tidpunkten när den skada som orsakat avbrott, hyresförlust eller extrakostnader inträffat,
- ansvarsförsäkring, tidpunkten när den händelse som skadeståndskravet baseras på inträffat,
- rättsskyddsförsäkring, tidpunkten när ombud anlitas efter att *tvist* uppkommit, *skattemål* anhängiggjorts eller åtal väcks mot den försäkrade i *brottmål*,
- förmögenhetsbrottsförsäkring, tidpunkten när brottet upptäcktes.

Om den som gör anspråk på försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd har framställt anspråket till försäkringsgivaren inom den tid som anges i första stycket, är fristen för att väcka talan alltid minst sex månader från det att försäkringsgivaren tagit slutlig ställning till anspråket.

Försäkringsgivaren kan för att påskynda att slutlig uppgörelse träffas skriftligen förelägga den försäkrade att väcka talan mot försäkringsgivaren inom ett år från den dag den försäkrade fick del av föreläggandet. Om talan inte väcks enligt denna bestämmelse, går rätten till försäkringsskydd förlorad.

8.4 Regressrätt

I och med att försäkringsgivaren har betalat ersättning för skada övertar försäkringsgivaren den försäkrades rätt att kräva ersättning av den som gentemot den försäkrade är ersättningsskyldig med anledning av skadan.

Om försäkringsgivarens skadeersättning avser försäkringstagarens ersättningskyldighet gentemot annan försäkrad eller hans åtagande att teckna försäkring anses den skada som försäkringsgivaren betalat uppkommen enbart hos försäkringstagaren.

8.5 Återkrav

Har försäkringsgivaren betalat ersättning på felaktiga grunder som beror på försäkringstagaren eller annan försäkrad, är denne skyldig att genast återbetala beloppet jämte dröjsmålsränta enligt tillämplig svensk räntelag från dagen för utbetalningen.

8.6 Kvittningsförbehåll

Försäkringsgivaren har rätt att infria sin ersättningsskyldighet gentemot den försäkrade genom kvittning med fordran som försäkringstagaren kan ha mot annan försäkrad eller försäkringstagaren.

8.7 Dubbelförsäkring

Är det som omfattas av denna försäkring även försäkrat genom annan försäkring och det finns förbehåll i den om dubbelförsäkring, gäller samma förbehåll för denna försäkring. Ansvarigheten fördelas då mellan försäkringarna på sätt som anges i tillämplig försäkringsavtalslag.

8.8 Oriktiga uppgifter i samband med skada

Om den försäkrade eller någon annan som begär ersättning av försäkringsgivaren efter ett försäkringsfall uppsåtligt eller av grov vårdslöshet oriktigt har uppgett, förtigit eller dolt något av betydelse för bedömningen av rätten till ersättning från försäkringen, kan den ersättning som annars skulle ha betalats sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

Ersättningsbegränsningen gäller även i förhållande till annan försäkrad än den som lämnat oriktiga uppgifter.

9. Sanktionsbegränsning

Försäkringen omfattar inte juridiska eller fysiska personer som försäkringsgivaren enligt nationella eller internationella sanktionsregler inte får förse med försäkringsskydd eller utbetala försäkringsersättning till.

Till den del försäkringsersättning ska utbetalas för skada till juridisk eller fysisk person som enligt tillämpliga sanktionsregler är ett *sanktionssubjekt*, har försäkringsgivaren rätt att utan påföljd innehålla betalningen till dess den försäkrade visar att sanktionsreglerna medger utbetalning till sanktionssubjektet.

10. Allmän information

10.1 Personuppgifter

Försäkringsbolaget samlar in och behandlar personuppgifter i syfte att erbjuda och tillhandahålla produkter och tjänster samt för att sköta kundförhållandet och för att uppfylla lagstadgade skyldigheter. Uppgifterna kan även användas i marknadsföringssyfte.

Försäkringsbolagets fullständiga dataskyddsbeskrivning finns tillgänglig på www.alands.se.

10.2 Skaderegistrering

Försäkringsgivaren har rätt att registrera skador i försäkringsbranschens gemensamma skadeanmälningsregister (GSR). Registret används endast i samband med skadereglering. Personuppgiftsansvarig för det gemensamma skadeanmälningsregistret är Sveriges Försäkringsförbund.

10.3 Tvist

Tvist om tolkning och tillämpning av detta försäkringsavtal ska prövas av svensk domstol med tillämpning av svensk lag.

Vid tvist om tolkning och tillämpning av skadevärderingsreglerna ska dock på begäran av part värderingen hänskjutas till avgörande genom skiljedom enligt Stockholms Handelskammars Skiljedomsinstituts Skiljedomregler för Försäkringstvister.

10.4 Lagstiftning

För denna försäkring gäller i övrigt bestämmelserna i försäkringsavtalslagen (2005:104).

Angående försäkringsförmedlare gäller i övrigt bestämmelserna i lag (2018:1219) om försäkringsdistribution.

11. Definitioner

Terrorism

En skadebringande brottslig handling riktad mot allmänheten – t.ex. en våldshandling eller en farlig spridning av biologiska eller kemiska substanser – som framstår att vara utförd i syfte att utöva inflytande på politiska, religiösa eller andra ideologiska organ eller att injaga skräck.

Sanktionssubjekt

En fysisk eller juridisk person, organisation, sammanslutning, stat eller ett organ som omfattas av sanktioner införda av en regering eller ett internationellt organ i syfte att påverka eller bestraffa specifika handlingar eller politik.

Anställd

Med anställd avses en

- fysisk person som utför arbetsuppgifter i den försäkrades ordinarie verksamhet om ersättning för dennes arbete utgår från försäkrad
- studerande som praktiserar hos försäkrad
- styrelseledamot, dock endast i samband med utövande av tjänst eller annat ideellt uppdrag hos försäkrad
- fysisk person som tillfälligt tillhandahålles försäkrad av arbetsförmedling eller liknande förmedling för att utföra arbetsuppgifter som normalt utförs av anställda.

I förmögenhetsbrottsförsäkringen avses med anställd även den som tidigare varit anställd hos försäkrad, dock endast under 30 dagar efter anställningens upphörande.